

בש"פ 4829/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 4829/14

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקש: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
בחיפה בתיק עמ"י 14170-07-14 שניתנה ביום
8.7.2014 על ידי כבוד השופטת ב' בר זיו

בשם המבקש: עו"ד לימור יצחק

החלטה

בקשה דחופה למתן רשות ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

1. הבקשה נסבה על החלטת בית המשפט המחוזי, שקיבל את ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום
בקריות, שהורתה על שחרורו של המבקש, קטין כבן 16, והחזרתו למעון הסגור "גילעם" (להלן: המעון).

בתמצית, המבקש חשוד בכך שתקף מדריכים וחניכים-קטינים אחרים במעון. בהחלטתו מיום 7.7.2014 הורה
בית משפט השלום על החזרתו של המבקש למעון. על החלטה זו הוגש ערר שנדון היום בפני בית המשפט המחוזי.
בהחלטתו, עמד בית המשפט המחוזי על כך שהמעון אינו המקום הראוי למבקש, גם מאחר שהוא עצמו סובל במעון וגם
נוכח עמדת מנהל המעון כי המבקש מסכן את השוהים במעון ואת הצוות שם. בשורה התחתונה, הורה בית המשפט על
הארכת מעצרו של המבקש עד מחר 9.7.2014 שעה 10:00 "בכפוף לכך שעד שעה זו תוגש הצהרת תובע".

2. הבקשה שבפניי נסבה אך ורק על עילה אחת, המתבססת על הטענה כי נציג המשיבה אמר לפרוטוקול כי "החקירה באמת הסתיימה וסיימנו את כל פעולות החקירה". מכאן טענת המבקש כי בית המשפט היה חייב להורות על שחרורו של המבקש, וזאת לאור לשונו של סעיף 17(ד) לחוק המעצרים הקובע כלהלן:

"נעצר אדם וחקירתו נסתיימה, ישוחרר מהמעצר, ואולם אם הצהיר תובע כי עומדים להגיש כתב אישום נגדו ושוכנע בית המשפט, כי יש עילה לכאורה לבקש את מעצרו עד תום ההליכים, רשאי שופט להאריך את המעצר, מטעם זה, לתקופה שלא תעלה על 5 ימים, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב) (הדגשה הוספה - י"ע).

מכאן הטענה, כי משלא הוגשה הצהרת תובע לא הייתה לבית המשפט סמכות חוקית להורות על הארכת מעצרו של המבקש.

3. דין הבקשה להדחות, אף ללא צורך בתגובה, וזאת משני טעמים.

הטעם המעשי - אנו נמצאים כעת בשעות אחר הצהריים. גם אם ייקבע דיון במהירות האפשרית וכל הנוגעים בדבר יוזעקו לבית משפט זה לשעות הערב, על כל הבעיות הלוגיסטיות הכרוכות בכך, הרי שהדיון בעניינו של המבקש קבוע ממילא למחר בבוקר. אף לא למותר לציין, ומבלי להקל ראש חלילה אף בלילה אחד של מעצר, כי המבקש שהה בשעתו שבועיים במעצר במגרש הרוסים בירושלים, כך שאין מדובר במעצרו הראשון והיחיד.

ועיקרו של דבר. הטעם המשפטי - אכן, נוסחו של סעיף 17(ד) הוא מנדטורי, כביכול בית משפט חייב לשחרר את החשוד אם לא ניתנה הצהרת תובע. אולם, פרשנות תכליתית של הוראת סעיף 17(ד) רישא מחייבת לבחון אם נתקיימו עילות המעצר של מסוכנות ושל שיבוש הליכי משפט גם אם נסתיימה החקירה. שאם לא כן, עלולה להיווצר תוצאה בלתי הגיונית בעליל, לפיה עבריין מסוכן עלול להשתחרר אך ורק מן הטעם שהחקירה הסתיימה אך משום מה לא ניתנה הצהרת תובע. עילות המעצר של מסוכנות ושיבוש הליכים המנויות בסעיפים 13 ו-21 לחוק המעצרים טבועות אינהרנטית בסעיף 17(ד) לחוק המעצרים, ואין באמור בסעיף זה כדי לאיין עילות אלה. בדומה, ולמרות שסעיף 17(ד) לחוק אינו מזכיר במפורש קיומה של חלופת מעצר, ברי כי רשאי בית המשפט להורות על חלופת מעצר ב"שלב הדמדומים" של סעיף 17(ד), המגשר בין שלב סיום החקירה, כאשר העצור בחזקת חשוד לפי סעיף 13 לחוק המעצרים לבין מועד הגשת כתב האישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים של נאשם לפי סעיף 21 לחוק המעצרים.

4. בעבר כבר נזדמן לי לקרוא למחוקק לתקן ולהבהיר את נוסחו המנדטורי של סעיף 17(ד) רישא, ואין לי אלא לחזור על קריאתי זו. בשל קוצר הזמן לא ארחיב והקורא מוזמן לעיין בהחלטותי הנוגעות לסעיף זה (ב"ש (מחוזי, חיפה) 3436/07 אבו ריא פארוק נ' מדינת ישראל (21.8.2007). וכן ראה בהקשר קרוב בש"פ 1270/14 ששון נ' מדינת ישראל (20.3.2014)).

5. אשר על כן, הבקשה נדחת.

ניתנה היום, י' בתמוז התשע"ד (8.7.2014).

שׁוֹפֵט
